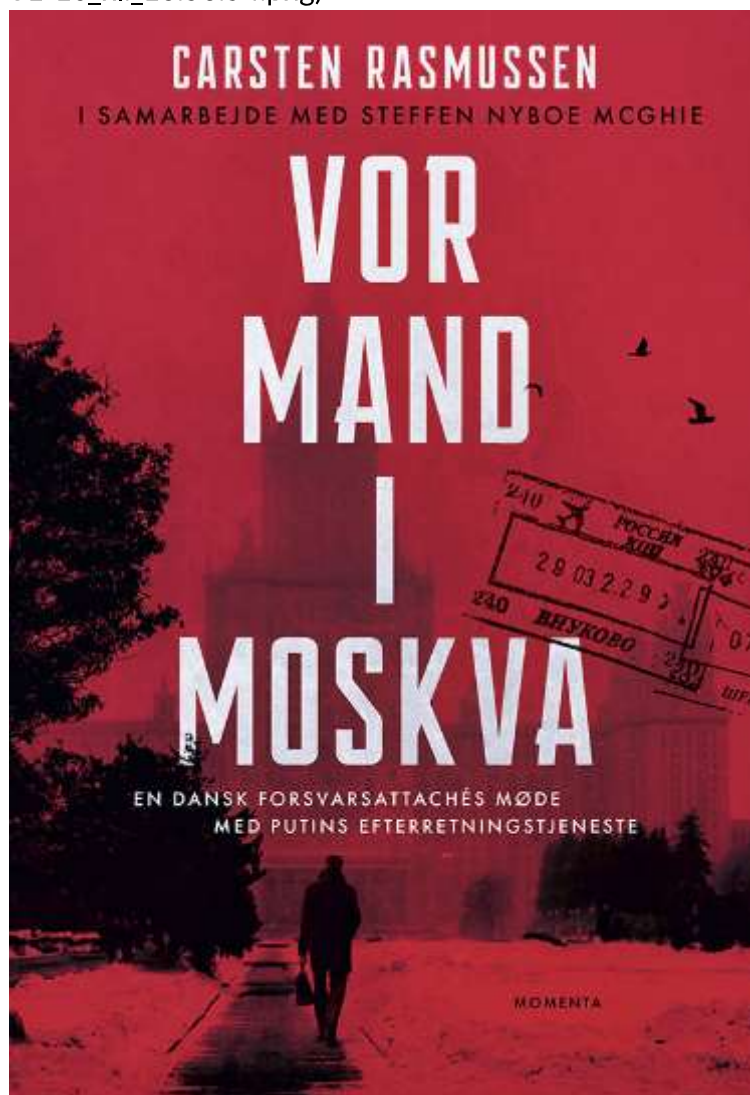

Militærhistorie

Vor mand i Moskva – en dansk forsvarsattachés møde med Putins efterretningstjeneste

(https://krigsvidenskab.dk/application/files/8717/3704/3097/Skaermbillede_2025-01-16_kl._16.56.54.png)

(https://krigsvidenskab.dk/application/files/8717/3704/3097/Skaermbillede_2025-01-16_kl._16.56.54.png)

Titel: Vor mand i Moskva – en dansk forsvarsattachés møde med Putins efterretningstjeneste.

Forfatter: Carsten Ramussen i samarbejde med journalisten Steffen Nyboe McGhie.

Forlag: Forlaget Momena, 2024.

Pris: 299,95 kr.

Anmelder: Poul Grooss, kommandør (pensioneret).

Rating: 3/5.

...

Med ca. 3 år tilbage inden pensioneringen søger bogens forfatter stillingen som forsvarsattaché i Moskva i 2019 – og får jobbet. At Forsvarsministeriet sender en mand til Moskva uden at beherske russisk, står som lidt af en gåde. Til gengæld har Carsten Rasmussen en meget god baggrund som forsvarsattaché, idet han tidligere har arbejdet som Danmarks forsvarsattaché i både Warszawa og Beijing. Når man har arbejdet som vestlig forsvarsattaché i Kina, har man fået en udmærket introduktion til, hvorledes et autoritært styre kan beskytte sin befolkning mod fremmed indflydelse.

På grund af mordforsøget i Salisbury i 2018 rettet mod den pensionerede oberst i GRU Sergei Skripal, foretog NATO-landene en grundig "screening" af indrejsende russiske diplomater. Da russerne gerne ville være sikre på, at deres egne diplomater blev godkendt, så ventede de i nogle tilfælde meget, meget længe for at se, om godkendelserne kom igennem, og som følge deraf kunne godkendelserne af vestlige diplomater, herunder af forsvarsattachéer, trække ud længe. Efter et par måneders forsinkelse lykkedes det for Carsten Rasmussen i slutningen af november 2019 at blive godkendt som Danmarks forsvarsattaché i Rusland – og i øvrigt med sideakkreditering til Belarus, Kasakhstan, Tadsjikistan, Usbekistan, Kirgisistan og Turkmenistan.

Der bliver tegnet et interessant billede af livet i Moskva i et samfund, der efter danske standarder er fuldstændig uden retssikkerhed. Læseren følger den danske forsvarsattaché i hans dagligdag, og man kan også følge samarbejdet med de vestlige kolleger og lidt om arbejdet inde på selve ambassaden, hvor en del af kontorpersonalet er russere.

De russiske myndigheder (læs her FSB, som er arvtageren efter KGB) lægger ikke skjul på, at de skygger de vestlige diplomater, ej heller at de bryder ind i deres lejligheder, når de ikke er der. Der bliver lagt forskellige former for "visitkort" i lejlighederne, når der har været uanmeldt besøg. Der bliver ikke fjernet noget. FSB lægger mange kræfter i at stresse diplomaterne, lave optrin med falske beskyldninger, komme forskellige "drugs" i drinks etc. Intimidering fra magthavernes side er normalt, og hvorledes man gebærder sig i dette miljø, redegøres der for på udmærket vis.

Skulle læseren have glemt lidt om corona-nedlukning, præsident Putins forskellige udtalelser eller præsident Trumps manøvrering i forhold til Putin, så er der fine muligheder for lige at få genopfrisket det historiske forløb fra 2019 til 2022.

Rusland producerede under stor medieomtale sin egen covid-vaccine, men både produktionen og resultaterne lod meget tilbage. Russisk sundhedspersonale, som talte kritisk om landets corona-indsats, begyndte at falde ud ad hospitalsvinduerne. I de russiske aviser kunne man læse, at årsagen til corona-smitten nu var sporet til Ukraine, hvor amerikanerne havde bygget at anlæg til bakteriologisk krigsførelse!

Arbejdsrelationerne til regimet i Belarus startede fint, men det led skibbrud, da Danmark officielt meldte ud, at valget af præsident Lukashenko ikke blev truffet på demokratisk vis og at Danmarks udenrigsminister Jeppe Kofod derfor ikke kunne anerkende Lukashenko som statsoverhoved. I samme periode blev samarbejdet mellem Belarus og Rusland kraftigt intensiveret.

Sideakkrediteringerne til de øvrige lande spillede indledningsvis ikke nogen særlig stor rolle, men da Taliban-styrkerne lige pludselig stod i Kabuls centrum i august 2021, skete der noget. Den vestlige

støtte til Afghanistan brød sammen, og de vestlige lande måtte i huj og hast evakuere deres personel, vesterlændinge såvel som afghanere, fra landet. Derfor skulle forsvarsattachéen i Moskva handle hurtigt og skaffe overflyvningstilladelser til evakueringsfly fra Danmark til Afghanistan via luftrummet over Usbekistan.

De udenlandske forsvarsattachéer blev inviteret til den årlige våbenmesse i "Park Patriot", der ligger lidt uden for Moskva. Området kaldes også for "Ruslands militære Disneyland". De deltog også i diverse våbendemonstrationer på skydebaner for artilleri og missiler. Demonstrationerne skete ikke uden uheld, men til gengæld altid udført med et officielt "stenansigt" og uden forklaring på besynderlige hændelser.

Bogen slutter med de russiske forberedelser gennem knap et år, inden invasionen i Ukraine blev gennemført den 24. februar 2022. De russiske militære forberedelser blev gennemført som øvelser. Undertiden blev materiellet stående og personellet trukket tilbage. Senere kom der en større øvelse med Belarus, hvor store russiske styrker blev i landet til det endelige angreb. Nogle af de russiske soldater herfra blev i krigens første dage taget til fange af ukrainske styrker. De troede fortsat, at de var på øvelse!

Hele bogen giver en udmærket opsummering af leveforholdene i Rusland, af nyhedsformidlingen, af opbygningen af de russiske angrebsstyrker mod Ukraine og starten på hele denne "særlige militære operation", som man for Putin ikke måtte kalde for en krig. Så kunne der vanke op til 15 års fængsel. Bogen har til slut en række informationer om kilderne til de mange oplysninger til hvert kapitel. Det er en velskrevet bog om forholdene i Putins Rusland, ganske vist set fra de diplomatiske cirkler, men den giver også god indsigt i styrets greb om befolkningen.

